

Art Writing

Art Writing beskæftiger sig med det, man kan kalde litteraturens udvidede felt. I dag findes litteraturen i stigende grad uden for bogens rammer – fx som digitale, interaktive værker på nettet, som litterære performances, som installationer i byrummet eller som bogkunst. Mange forfattere og kunstnere er i disse år optaget af at udfordre vores begreb om litteratur, og det manifesterer sig på meget forskellig vis.

Art Writing betegner altså litteraturen, når den møder andre kunstarter og medier, og her følger tre eksempler, som på hver sin vis illustrerer, hvad Art Writing er og kan. Eksemplerne viser samtidig, hvordan kunstformen ofte involverer publikum og giver andre publikumsoplevelser, end litteraturen normalt gør. Samtidig skulle de gerne illustrere, at Art Writing oftest involverer flere kunstarter, medier og genrer og dermed kan være en platform for at afprøve nye samarbejder, også med fx uddannelses- og forskningsinstitutioner, biblioteker, foreninger m.m.

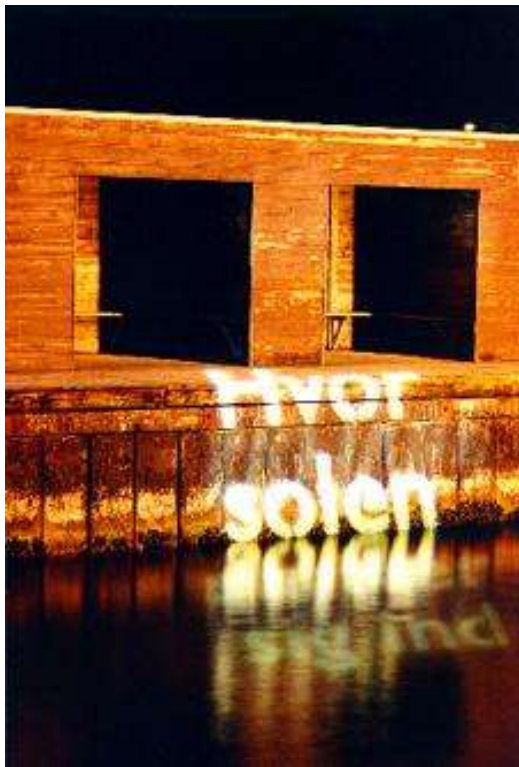
1. Poesimaskinen 'Tilfældigvis er skærmen blevet blæk'

Første eksempel på, hvad Art Writing kan være, er den interaktive litteraturinstallation 'Tilfældigvis er skærmen blevet blæk', som er udviklet af forfatteren Peter-Clement Woetmann m.fl. i samarbejde med CAVI (The Centre for Advanced Visualization and Interaction, Aarhus Universitet) og Roskilde Bibliotekerne. Installationen består af en skærm, en computer, en bonprinter og tre bøger. I hver af bøgerne er der indbygget sensorer, og ved at trykke på bøgerne og udvælge tekststykker kan man skabe et digt, som automatisk printes ud på en bonprinter, og som man kan tage med sig.

Her skal publikum selv være aktive, for at der bliver skabt et digt, og det er derfor først gennem interaktionen, at man egentlig kan tale om et værk. Poesimaskinen udstilles forskellige steder i løbet af 2012, bl.a. på Roskilde Bibliotekerne og Roskilde Festival 2012 i forbindelse med biblioteksprojektet 'Litteraturen finder sted'.

2. Lysinstallation ved Permanent Poesi

Andet eksempel på Art Writing er en lysinstallation ved et oplæsningsarrangementet på badeanstalten 'Den Permanente' nord for Aarhus, som fik poesien til helt konkret at udfolde sig på vandet. Otte digtere læste højt, og fra broerne rundt om de to bassiner i badeanstalten tonede digtfragmenter fra de oplæsende digtere frem i form af projektioner på vandoverfladen, efterhånden som tasmørket bredte sig. Udvalgte korte digte fra yderst forskellige værker samlede sig for en stund på overfladen til en omskiftelig 'fælles' tekst, der gentog sig på bunden for med tiden langsomt at forandres og brede sig til omgivelserne.

For koncept og tekstudvalg stod arkitekten Birgitte Katborg Laursen og

forfatteren Christian Yde Frostholm.

Dette eksempel ligger tilbage i juni 1998, og det er taget med, fordi det meget fint illustrerer, hvordan litteraturen kan antage helt andre former, når den sættes i forbindelse med andre kunstarter og samtidig forankres et bestemt sted på et bestemt tidspunkt. Der var over 500 betalende gæster til stede, og litteraturen fik på den måde et helt andet oplevelsespotential, end den mere ensomme læseoplevelse formår at give.

3. Den anatomiske læsning

Tredje eksempel er en litterær performance af forfatteren Ida Marie Hede. Ved et arrangement i København i februar 2011 optrådte den højgravide forfatter i en kropsnær dragt med tekster påsyet. Teksterne tematiserede moderskab, kvinderoller og reproduktion, og de var både skrevet af forfatteren selv samt hentet fra samtidslitteratur og ældre litteratur. Publikum fandt selv ud af at interragere ved på skift et rive en tekst af dragten og læse den op.

Teksterne blandedes tilfældigt gennem publikums læsninger, og deres udsagn stod ofte i kontrast til hinanden. Her opstod både en polemisk alvor og en stærk humor, f.eks. når en mand læste en grænseoverskridende tekst op, der handlede om den kvindelige krop. Det sociale rum og den fælles læsning dannede på den måde en stor, fælles krop, der udfordrede idéen om den ene forfatter som original afsender af værket.

